

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทัศนคติของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อน และการจัดการเรียนร่วม ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research)
2. ศึกษาจากการเข้าร่วมกิจกรรมสำหรับผู้ปกครองและบุคลากรวิชาชีพที่ปฏิบัติงานกับบุคคลปัญญาอ่อน
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 3.1 การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 3.3 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research)

โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเด็กปัญญาอ่อน การจัดการเรียนร่วม และทัศนคติ อันได้แก่ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศ บทความทางวิชาการ ตำรา และเอกสารทางวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กปัญญาอ่อนโดยตรง

ศึกษาจากการเข้าร่วมกิจกรรมสำหรับผู้ปกครองและบุคลากรวิชาชีพที่ปฏิบัติงานกับบุคคลปัญญาอ่อน

ได้แก่การเข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง "เรียนรู้เข้าใจ : ปัญญาอ่อน" ซึ่งจัดโดยนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2535 และการเข้าร่วมประชุมปฏิบัติการผลิตสื่อฟื้นฟูสมรรถภาพสำหรับเด็กที่บกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา และอารมณ์ เรื่อง "ช่วยฝึกทนต์ตนเอง" ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดขึ้นเมื่อวันที่ 24 - 26 กุมภาพันธ์ 2536 ในการเข้าร่วมประชุมและสัมมนาทั้งสองครั้งนี้ช่วยให้ผู้วิจัยมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาระงับชดช้้น และยังเป็นประโยชน์ในด้านการสร้างสัมพันธภาพกับผู้ปกครองและกลุ่มบุคลากรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

กับบุคคลอื่นๆก่อนโดยตรง เช่น แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา ครูการศึกษาพิเศษ และครูอนุบาลที่สอนในโรงเรียนอนุบาลปกติด้วย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้อย่างมาก นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงพยาบาลราชานุกูลจัดขึ้นในเทศกาล "วันปีใหม่" เพื่อเด็กกลุ่มอาการดาวน์และผู้ปกครอง ในวันที่ 23 ธันวาคม 2535 นั้น ช่วยให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสสร้างสัมพันธภาพกับผู้ปกครองเด็กกลุ่มอาการดาวน์ พี่เลี้ยงเด็ก และบุคลากรของโรงพยาบาลราชานุกูล ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างมากเช่นกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่มีชั้นเรียนระดับอนุบาล ที่มีเด็กกลุ่มอาการดาวน์เรียนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มที่ 2 คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่มีชั้นเรียนระดับอนุบาล ที่ไม่มีเด็กกลุ่มอาการดาวน์เรียนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ติดตามเด็กกลุ่มอาการดาวน์ที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการ (Early Intervention) ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงก่อนวัยเรียนตามโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการจากโรงพยาบาลราชานุกูล จำนวนทั้งสิ้น 25 คน เด็กเหล่านี้ได้เข้ารับการศึกษาระดับอนุบาลในโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 โรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ติดตามไปรวบรวมข้อมูลด้านทัศนคติที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนและการจัดการเรียนร่วมจากครูและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเหล่านี้ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ครูผู้สอนเด็กอนุบาลห้องเรียนที่มีเด็กกลุ่มอาการดาวน์เรียนร่วมกับเด็กปกติ และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่มีชั้นเรียนระดับอนุบาลที่มีเด็กกลุ่มอาการดาวน์เรียนร่วมกับเด็กปกติ จำนวน 40 คน ในจำนวนนี้เป็นครูผู้สอนเด็กอนุบาล 20 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 20 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งหมดอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ครูผู้สอนเด็กอนุบาลและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่มีชั้นเรียนระดับอนุบาลที่ไม่มีเด็กกลุ่มอาการดาวน์เรียนร่วมกับเด็กปกติ จำนวน 40 คน ในจำนวนนี้เป็นครูผู้สอนเด็กอนุบาล 20 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 20 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งหมดอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

โดยมีข้อกำหนดในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Inclusion criteria) ดังนี้

1. กลุ่มที่ 1

1.1 ครูผู้สอนเด็กอนุบาล เลือกจากโรงเรียนที่มีชั้นเรียนระดับอนุบาลที่รับเด็กกลุ่มอาการดาวน์ อายุประมาณ 3 - 6 ปี ซึ่งผ่านโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการจากโรงพยาบาลราชานุกูลแล้ว เข้าเรียนในชั้นอนุบาลร่วมกับเด็กปกติ โดยเป็นครูผู้สอนในห้องเรียนที่มีเด็กกลุ่มอาการดาวน์เรียนร่วมกับเด็กปกติ

- ไม่จำกัดประสบการณ์ที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนหรือเด็กพิการกลุ่มอื่น ๆ
- ไม่จำกัดวุฒิการศึกษา
- ไม่จำกัดอายุ เพศ เศรษฐฐานะ และสถานภาพสมรส

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจสูงสุดทางการจัดการบริการการศึกษาในโรงเรียนในข้อ 1.1

- ไม่จำกัดประสบการณ์ที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนหรือเด็กพิการกลุ่มอื่น ๆ
- ไม่จำกัดวุฒิการศึกษา
- ไม่จำกัดอายุ เพศ เศรษฐฐานะ และสถานภาพสมรส

2. กลุ่มที่ 2

2.1 ครูผู้สอนเด็กอนุบาล ซึ่งเป็นครูที่สอนชั้นเดียวกับครูในกลุ่มที่ 1 เลือกจากโรงเรียนที่มีการสอนระดับอนุบาลปกติ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่เดียวกับโรงเรียนในกลุ่มที่ 1 และมีคุณสมบัติของโรงเรียนที่ 1 จำนวนห้องเรียนระดับอนุบาลเท่ากับหรือใกล้เคียงกับโรงเรียนในกลุ่มที่ 1 โดยวิธีสุ่มแบบไม่คืนที่ (nonreplacement simple random sampling) ให้ได้จำนวนเท่ากับโรงเรียนอนุบาลที่มีเด็กกลุ่มอาการดาวน์เรียนร่วมคือ 20 โรงเรียน

- ไม่จำกัดประสบการณ์ที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนหรือเด็กพิการกลุ่มอื่น ๆ
- ไม่จำกัดวุฒิการศึกษา
- ไม่จำกัดอายุ เพศ เศรษฐฐานะ และสถานภาพสมรส

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้มีอำนาจการตัดสินใจสูงสุดในการจัดการบริการการศึกษาในโรงเรียนในข้อ 2.1

- ไม่จำกัดประสบการณ์ที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนหรือเด็กพิการกลุ่มอื่น ๆ
- ไม่จำกัดวุฒิการศึกษา
- ไม่จำกัดอายุ เพศ เศรษฐฐานะ และสถานภาพสมรส

ตัวแปรของการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

- 1.1 วุฒิการศึกษา
- 1.2 ประสบการณ์สอนและ/หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปัญญาอ่อน
- 1.3 ลักษณะของโรงเรียน (โรงเรียนที่มีเด็กปัญญาอ่อนเรียนร่วมและโรงเรียนอนุบาลปกติ)

2. ตัวแปรตาม ได้แก่
- ตัวแปรด้านทัศนคติ แยกเป็นตัวแปรย่อย ๆ ดังนี้
- ทัศนคติต่อเด็กปัญญาอ่อน
- 2.1 ทัศนคติต่อภาวะปัญญาอ่อน
  - 2.2 ทัศนคติต่อการปรับตัวของเด็กปัญญาอ่อน
  - 2.3 ทัศนคติต่อความพร้อมในการช่วยเหลือตนเองของเด็กปัญญาอ่อน
  - 2.4 ทัศนคติต่อการติดต่อสื่อสารของเด็กปัญญาอ่อน
- ทัศนคติต่อการจัดการเรียนร่วม
- 2.5 ทัศนคติต่อนโยบายในการจัดการเรียนร่วม
  - 2.6 ทัศนคติต่อการลงทุนในการจัดการเรียนร่วม
  - 2.7 ทัศนคติต่อการดำเนินการในการจัดการเรียนร่วม
  - 2.8 ทัศนคติต่อผลกระทบที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม
  - 2.9 ทัศนคติต่อประโยชน์จากการจัดการเรียนร่วม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
2. สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แล้วนำไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงนิรนัย (Face Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านดังนี้
  - 1) อาจารย์ ศรีสมร ทินานนท์ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ งานการศึกษาพิเศษ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
  - 2) อาจารย์ วัจนินทร์ โรหิตสุข ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
  - 3) ดร. นิชรีวัลย์ กำเนิดเพ็ชร์ ตำแหน่งหัวหน้าสาขาวิชาการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาอ่อน ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วมาทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง 32 คน แล้วคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร Coefficient Alpha มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .875 และคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สถิติ t-test ได้ค่าอำนาจจำแนกดี (มีค่า p น้อยกว่า .05) 22 ข้อ อีก 7 ข้อ มีค่า p มากกว่า .05 จึงนำมาปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตรวจสอบอีกครั้งจึงนำไปใช้จริง

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจทัศนคติของครูและผู้บริหารสถานศึกษา

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับภูมิหลังและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น อายุ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปัญญาอ่อน

ส่วนที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อความเพื่อสำรวจทัศนคติของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อน 13 ข้อ โดยข้อความทั้งหมดครอบคลุมทัศนคติต่อเด็กปัญญาอ่อนทั้ง 4 ด้านดังนี้

1. ทัศนคติต่อภาวะปัญญาอ่อน ข้อคำถามคือข้อที่ 1 2 4 6 7 9
2. ทัศนคติต่อการปรับตัวของเด็กปัญญาอ่อน ข้อคำถามคือข้อที่ 3 5 11
3. ทัศนคติต่อความร่วมมือในการช่วยเหลือตนเองของเด็กปัญญาอ่อน ข้อ

คำถามคือข้อที่ 10 13

4. ทัศนคติต่อการติดต่อสื่อสารของเด็กปัญญาอ่อน ข้อคำถามคือข้อที่ 8

12

โดยข้อความในทางบวก คือข้อ 1 3 4 5 8 10 13

และข้อความในทางลบ คือข้อ 2 6 7 9 11 12

ตอนที่ 2 เป็นตอนที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างอิสระเกี่ยวกับเด็กปัญญาอ่อนและการจัดการเรียนร่วม

2. แบบสัมภาษณ์เป็นข้อความเพื่อสำรวจทัศนคติของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนร่วม 16 ข้อ โดยข้อความทั้งหมดจะครอบคลุมทัศนคติต่อการจัดการเรียนร่วมทั้ง 5 ด้านดังนี้

1. ทัศนคติต่อนโยบายในการจัดการเรียนร่วม ข้อความคือข้อที่ 1 2 3 4 15
2. ทัศนคติต่อการลงทุนในการจัดการเรียนร่วม ข้อความคือข้อที่ 5 6
3. ทัศนคติต่อการดำเนินการในการจัดการเรียนร่วม ข้อความคือข้อที่ 10 12

14

4. ทัศนคติต่อผลกระทบที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ข้อความคือข้อที่ 7 9 11

5. ทัศนคติต่อประโยชน์จากการจัดการเรียนร่วม ข้อความคือข้อที่ 8 13 16

โดยข้อความในทางบวก คือข้อ 1 3 5 8 10 12 13 15 16

และข้อความในทางลบ คือข้อ 2 4 6 7 9 11 14

รวมข้อความเพื่อสำรวจทัศนคติของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนและการจัดการเรียนร่วมทั้งหมด 29 ข้อ โดยใช้แบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) แบบ Likert Scale (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2535) มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

สำหรับข้อความที่มีความหมายทางบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	คะแนน

สำหรับข้อความที่มีความหมายทางลบ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	คะแนน

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวเองจากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลราชานุกูล เพื่อขอรายชื่อ โรงเรียนอนุบาลที่มีเด็กกลุ่มอาการดาวนที่ผ่านการส่งเสริมพัฒนาการจากโรงพยาบาลแล้วไป เข้าเรียนร่วมกับเด็กอนุบาลปกติ
2. ขอหนังสือแนะนำตัวเองจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอรายชื่อ โรงเรียนที่มีชั้นเรียนระดับอนุบาลในสังกัดทั้งหมด และเพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย ถึงผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลในสังกัดซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ส่งหนังสือจากเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ไปยังโรงเรียนอนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเด็กอนุบาล ในการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ซึ่งผู้วิจัยจะนัดวันสัมภาษณ์ล่วงหน้า
4. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ทั้งหมดมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ทั้งหมดมาดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. นำแบบสอบถามส่วนที่ 1 มาศึกษารายละเอียดของข้อมูลส่วนตัว โดยการคำนวณค่าร้อยละ
2. นำแบบสอบถามส่วนที่ 2 ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลทัศนคติที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อน และนำแบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นข้อมูลทัศนคติที่มีต่อการจัดการเรียนร่วม มาตรวจให้คะแนน โดยถือเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5 คะแนน
เห็นด้วย	=	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	=	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1 คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางลบ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1 คะแนน
เห็นด้วย	=	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	=	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5 คะแนน

การแปลความหมายจากคะแนนเฉลี่ยทัศนคติรายด้าน แบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ทัศนคติต่อเด็กปัญญาอ่อน มี 13 ข้อ
    - ทัศนคติเห็นด้วย หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 45.5 - 65 คะแนน
    - ทัศนคติเป็นกลาง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 32.5 - 45 คะแนน
    - ทัศนคติไม่เห็นด้วย หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1 - 32 คะแนน
  2. ทัศนคติต่อการจัดการเรียนร่วม มี 16 ข้อ
    - ทัศนคติเห็นด้วย หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 56 - 80 คะแนน
    - ทัศนคติเป็นกลาง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 40 - 55 คะแนน
    - ทัศนคติไม่เห็นด้วย หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1 - 39 คะแนน
- การแปลความหมายจากคะแนนเฉลี่ยทัศนคติรายข้อจะแบ่งตามเกณฑ์การให้คะแนน

ดังนี้

การให้คะแนนข้อความในทางบวก

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง	มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง	มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วย
คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง	มีทัศนคติเป็นกลาง
คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง	มีทัศนคติที่เห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีทัศนคติที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การให้คะแนนข้อความในทางลบ

คะแนนเฉลี่ย 5.00 - 4.50 หมายถึง มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนนเฉลี่ย 4.49 - 3.50 หมายถึง มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย 3.49 - 2.50 หมายถึง มีทัศนคติเป็นกลาง

คะแนนเฉลี่ย 2.49 - 1.50 หมายถึง มีทัศนคติที่เห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย 1.49 - 1.00 หมายถึง มีทัศนคติที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แต่ละฉบับมาลงรหัสในแบบรายการ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) คำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

4. ส่วนของความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับเด็กปัญญาอ่อนและการจัดการเรียนร่วม จะสรุปความเห็นเรียงตามลำดับความสำคัญเป็นข้อ ๆ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยใช้สูตร Coefficient Alpha (บุษรรม กิจปรีดาภิรักษ์, 2531)

$$r_{tt} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_1^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ K = จำนวนข้อของแบบวัดชุดนั้น

$\sum S_1^2$ = ผลรวมของค่าความแปรปรวนรวมของคะแนนแต่ละข้อ

S_x^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้ค่าสถิติดัง

ต่อไปนี้

2.1 สถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 สถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างและหาความสัมพันธ์

t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม